

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over soorten, soortenschade, wapens, visserij en jacht, tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen en tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuureservaten

- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend wijzigingsbesluit bundelt diverse aanpassingen aan de Vlaamse soorten-, jacht- en riviervisserijwetgeving, evenals aanverwante wetgevingen.

De aanpassingen hebben hoofdzakelijk betrekking op technische wijzigingen (aanvullingen, verduidelijkingen, correcties), met relatief geringe impact, waarbij de rationale van de actuele wetgeving niet significant wijzigt. Doel is het verbeteren van de duidelijkheid en handhaafbaarheid van de wetgeving, of het wegwerken van hiaten in de wetgeving. Tegelijk worden een aantal bepalingen aangepast ingevolge wijzigingen in reglementering op federaal, Benelux of Europees niveau. Verder worden enkele technische correcties en aanpassingen doorgevoerd en wordt de wetgeving geactualiseerd.

Bijkomend worden een continue werking rond jachtplannen ingevoerd. Die aanpassingen leiden tot een optimalisatie van de nauwkeurigheid, raadpleegbaarheid en bijsturing van jachtplannen, een verduidelijking van de wijzigingsprocedure voor jachtplannen, en een digitalisering en administratieve lastenverlaging voor de overheid en de jachtrechthouder.

Er wordt een wijziging aangebracht in de regeling omtrent publieke consultatie van natuurbeheerplannen, waardoor niet publiek toegankelijke militaire domeinen van consultatie vrijgesteld worden.

Tenslotte heft dit verzamelbesluit het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen integraal op.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier vloeit voort uit de beleidsnota omgeving 2019-2014. Dit voorontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld Omgeving en Natuur, ISE natuur en biodiversiteit, SD 2: Doeltreffend soortenbeleid en -beheer.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/276 van 30 juni 2022 en aan het wetgevingsadvies nr. 2022/259 van 30 juni 2022.

Dit ontwerp van besluit valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse aangezien dit regelgeving betreft waar geen vrije beleidsruimte bestaat. Deze uitzonderingsgrond houden dossiers in waar de Vlaamse regelgever geen vrije politieke beleidsruimte meer heeft. Onder 'geen vrije politieke beleidsruimte' wordt verstaan dat de Vlaamse Regering de beleidscontouren al vooraf heeft gevalideerd, bijvoorbeeld in de beleidsnota, wat in casu het geval is.

Het ontwerp van besluit werd voor overleg voorgelegd aan de Interministeriële conferentie leefmilieu teneinde het overleg te voeren zoals voorzien in artikel 6, §2, 2° van de Bijzondere Wet tot hervorming der Instellingen. Deze werd op 4 december 2023 afgesloten, en er waren geen bezwaren.

Het ontwerp van besluit werd voor overleg voorgelegd aan de Benelux-werkgroep "jacht en vogels". Deze werd op 4 december 2023 afgesloten, en er waren geen bezwaren.

De Minaraad heeft advies, met volgnummer 2023| 045, gegeven op 23 november 2023.

De VTC heeft advies nr. 2023/134 gegeven op 14 november 2023.

Op de zitting van 18/12/2023 besliste het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit om voor dit onderwerp te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten.

C. ADVIES MINARAAD

Het advies van de Minaraad werd verstrekt op 23 november 2023. Om rekening te houden met de door de Minaraad gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering op een aantal plaatsen aangepast. De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld:

Randnummers [1] en [2]: De raad stelt vast dat de regeling voor het reactief waterbeleid versnipperd is, en vraagt om een robuust en geïntegreerd kader voor reactief waterbeleid in geval van droogte. In het ontwerpbesluit worden twee bijkomende instrumenten geïntroduceerd, waardoor captatieverboden voor oppervlaktewater kunnen ingesteld worden om schade ten gevolge van aanhouden droogte te voorkomen aan beschermde vegetaties en diersoorten. De raad vraagt te verduidelijken welke knelpunten deze regeling beoogt op te lossen, en vraagt om te onderzoeken of deze knelpunten kunnen opgelost worden door aanpassing van de bestaande regels. De raad vraagt om te verzekeren dat de regeling afgestemd is met en complementair is aan de bestaande regelgeving. Verder meent de raad dat er duidelijkheid moet komen omtrent de criteria die gebruikt

worden om de impact op natuur in te schatten, en dat deze criteria in het reeds bestaande afwegingskader voor reactief waterbeleid dienen geïntegreerd te worden. De raad adviseert ten slotte om de terminologie uit het Waterwetboek aan te houden.

Repliek:

De actuele regelgeving biedt geen oplossing voor het stopzetten van captatie van water uit oude meanders in acute droogtesituaties. Het huidige reactieve droogtebeleid en het instellen van captatieverboden komt in die omstandigheden te laat. Meer specifiek situeert de problematiek zich op volgende twee knelpunten:

- Het tijdig instellen van een captatieverbod in meanders die verbonden zijn met een onbevaarbare waterloop;
- De handhaving door Natuurinspectie van het captatieverbod in meanders die verbonden zijn met of geklasseerd zijn als een bevaarbare waterloop.

De problematiek stelt zich voornamelijk in de Schelde- en Leievallei, in mindere mate ook langs de Demer en in het Maasland. De voorbije jaren werd dit opgelost door via een veiligheidsbesluit van de Natuurinspectie een captatieverbod op te leggen in de meanders met de hoogste nood, om zo ecologische schade te voorkomen en ook handhaving mogelijk te maken door de handhavers van het ANB. Het opmaken van een veiligheidsbesluit was en is een noodoplossing in afwachting van een structurele, duurzame oplossing. Om die reden werden in het ontwerpbesluit twee bijkomende bepalingen geïntroduceerd, waardoor captatieverboden voor oppervlaktewater kunnen ingesteld worden om schade ten gevolge van aanhoudende droogte te voorkomen aan beschermde vegetaties en diersoorten.

Op aangeven van de Minaraad en eveneens op vraag van de CIW (Commissie Integraal Waterbeheer) werd onderzocht of een alternatieve oplossing mogelijk is, die bouwt op de huidige regelgeving en een verdere versnippering van het reactieve droogtebeleid voorkomt. De bevoegde diensten namen het engagement om beide aangehaalde knelpunten maximaal aan te pakken via de bestaande kaders:

- Het bestaande afwegingskader voor het reactief droogtebeleid op de onbevaarbare waterlopen zal verfijnd worden, zodat voor de meanders die verbonden zijn met een onbevaarbare waterloop aangepaste drempelwaarden voor het waterpeil voor het instellen van een captatieverbod worden ingevoerd; hierbij wordt advies gevraagd aan INBO om het kritische alarmpeil voor meanders te bepalen.
- De bevoegdheid voor Natuurinspectie voor het handhaven van het captatieverbod in meanders die verbonden zijn met een bevaarbare waterloop zal op termijn geregeld worden in het omgevingshandhavingsbesluit.

Aangezien de noden acuut zijn en er bij eventuele droogte snel moet kunnen gereageerd worden, blijven in afwachting van de verdere structurele uitwerking van het reactief droogtebeleid en het verduidelijken van de handhavingsbevoegdheden van Natuurinspectie in het omgevingshandhavingsbesluit de beide clausules behouden. Wel wordt de terminologie van het Waterwetboek overgenomen, en wordt toegevoegd dat het advies van INBO en de CIW eensluidend moet zijn om goede afstemming tussen de verschillende betrokkenen te garanderen. Beide artikels treden in werking op 1 januari 2025 (cf overgangsbepaling in artikel 87).

Randnummer [3]: De raad vraagt om in het ontwerpbesluit op te nemen dat de wijziging aan de wapenuitrusting voor ambtenaren enkel van toepassing is in het kader van de uitvoering van het varkenspestbestrijdingsplan.

Repliek:

Het voorstel om deze wijziging enkel van toepassing te laten zijn in uitvoering van het varkenspestbestrijdingsplan kan niet weerhouden worden. Het besluit waarin deze wijziging opgenomen wordt betreft immers een besluit over de reglementaire uitrusting van sommige

ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dat betekent dat de reikwijdte van het besluit zich beperkt tot de mogelijkheden voor voorhanden hebben, bewaren en dragen van de wapens.

De reikwijdte strekt zich echter niet uit over de mogelijkheden en beperkingen inzake gebruik van deze wapens. Dat behoort tot de wetgevingen die het gebruik van deze middelen regelen. Zo blijft het gebruik van geluidsdempers en nachtzichtapparatuur in Vlaanderen a priori uitgesloten cf. artikel 9 van het Jachtvoorwaardenbesluit. De enige uitzondering hierop is voorzien in artikel 16 van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de preventie, surveillance en bestrijding van klassieke en Afrikaanse varkenspest bij wilde zwijnen ter uitvoering van het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014.

Voor deze instrumenten voorziet het wijzigingsbesluit een bredere toepassing voor de bijzondere jacht en bestrijding everzwijn in Vlaanderen, van zodra de federale wapenwet dit toelaat. In dat geval hoeven de aangestelden van het ANB hier niet van uitgesloten te worden.

Randnummer [4]: De raad is het eens met de wijziging van artikel 13 van het Soortenbesluit, waarbij n.a.v. de Brexit het vervoer van en de handel in dode specimens van barbarijse patrijs, rode patrijs en moerassneeuwhoen vanuit het Verenigd Koninkrijk worden toegestaan. De vraag om hier ook soorten van Bijlage III/B van de vogelrichtlijn aan toe te voegen, wordt echter enkel ondersteund door de Hubertusvereniging Vlaanderen.

Repliek:

Barbarijse patrijs, moerassneeuwhoen en rode patrijs staan opgenomen in Bijlage 1 categorie 5 van het Soortenbesluit. Deze soorten zijn niet in de vrije wildbaan aanwezig in België waardoor er geen bezwaar is om dode specimens vanuit het Verenigd Koninkrijk in te voeren. Deze wijziging richt zich enkel op het rechtzetten van een van de ongewenste economische gevolgen van de Brexit: de huidige regeling voor de EU wordt uitgebreid naar het VK.

Soorten van de vogelrichtlijn Bijlage III/B zijn: kolgans, grauwe gans, smient, wintertaling, pijlstaart, zwarte zee-eend, bokje, eider, goudplevier, houtsnip, kuifeend, meerkoet, slobeend, tafeleend, topper, watersnip. Deze watervogels zijn voor het merendeel opgenomen als waterwild in de jachtwetgeving waardoor het soortenbesluit er niet op van toepassing is aangaande transport (cf. Soortenbesluit artikel 3, §2, 3°). Bovendien is het af te raden om soorten van Bijlage III/A en Bijlage III/B van de vogelrichtlijn die in Vlaanderen voorkomen op te nemen in Bijlage 1 categorie 5 van het Soortenbesluit, aangezien dit de handhaving van mogelijk illegale jacht bemoeilijkt.

Randnummer [5]: Het ontwerpbesluit stelt voor om te voorzien dat een beheerregeling voor invasieve uitheemse soorten beperkingen kan opleggen aan de bepalingen van Bijlage 3/1 van het Soortenbesluit. De raad meent dat dit contraproductief kan werken en de mogelijke verspreiding van zorgwekkende soorten verder in de hand kan werken. De raad vraagt om deze bepaling te schrappen.

Repliek:

Bijlage 3/1.3 van het Soortenbesluit geeft in algemene termen aan welke methodes men kan gebruiken voor exotenbestrijding. Niet al deze methodes zijn bruikbaar voor iedere soort of conform Bijlage 3/1.6 (dierenwelzijn) voor iedere soort. Een beheerregeling kan conform artikel 29 van het Soortenbesluit bepalen welke methodes moeten of mogen worden gebruikt voor een specifieke soort i.k.v. het behalen van de specifieke doelstellingen voor die soort (bv. indamming, uitroeiing). Dit wordt dus standaard afgetoetst bij de opmaak van de beheerregeling voor een specifieke soort. Dit is maatwerk, waarbij niet noodzakelijk alle methodes van Bijlage 3/1 worden overgenomen.

Voorliggende wijziging aan artikelen 31/8 en 31/11 van het Soortenbesluit wijzigen niets ten gronde aan de bestaande regelgeving m.b.t. beheerregelingen, maar verduidelijken enkel hoe een beheerregeling zich verhoudt tot bijlage 3/1. Hiermee wordt een onduidelijkheid rechtgezet die de

Mineraad en de SALV eerder zelf aangaven, cf hun advies uit 2020 over de beheerregeling voor de muskusrat.

In essentie: zonder beheerregeling geldt bijlage 3/1, maar een beheerregeling kan hier soortspecifiek op afwijken. Overigens wordt met de toevoeging aan artikel 29 van het Soortenbesluit ook de mogelijkheid gecreëerd om via een beheerregeling af te wijken van de beperkingen van bijlage 3/1. Voor sommige soorten kan zo net een verruiming van de bestrijdingsmogelijkheden bekomen worden.

Randnummer [6]: De Hubertusvereniging Vlaanderen vraagt om de goudjakhals toe te voegen aan artikel 3 van het Jachtdecreet, in plaats van aan de Bijlage 1 van het Soortenbesluit. De soort komt immers voor op Bijlage V van de Habitatrichtlijn, wat jacht niet a priori uitsluit. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu menen dat dit niet mogelijk is zolang de soort zich niet in een goede staat van instandhouding bevindt.

Repliek:

De goudjakhals is een soort die nieuwe gebieden aan het koloniseren is, en het is dus voorbarig om een goede staat van instandhouding in het vooruitzicht te stellen. Een aanpassing van het jachtdecreet is nu niet aan de orde. Momenteel wordt de soort enkel opgenomen in het Soortenbesluit, in Bijlage 1 categorie 2, zodat de eventuele schade door goudjakhals vergoed kan worden volgens de procedures van het soortenschadebesluit.

Randnummer [7]: De raad vraagt om een specifieke bepaling rond het gebruik van vallen voor bruine en zwarte ratten in de nabijheid van voedersilo's toe te voegen aan Bijlage 2 van het Soortenbesluit.

Repliek:

Het voorstel van de raad kadert binnen de bezorgdheid dat rattenvallen zonder opening bij het maaiveld mogelijks als niet reglementair kunnen beschouwd worden i.k.v. de jachtregelgeving. Dit wordt echter niet opgelost door de voorgestelde bepaling toe te voegen aan het Soortenbesluit. Een regeling ten gronde vereist een decretale aanpassing van Jachtdecreet en Natuurdecreet, en lijkt buitenproportioneel t.o.v. het gestelde probleem. Bovendien blijft via het voorliggende wijzigingsbesluit een alternatief voorhanden via het gebruik van selectieve veerklemmen, cf. de nieuwe bepaling van het Soortenbesluit, Bijlage 2, C, 5°, b).

Randnummer [8]: In het kader van de handhaving van de randvoorwaarden over het gebruik van vangtuigen, pleit de raad voor een interpretatie van deze bepaling zodat deze geen inbreuk op het eigendomsrecht als gevolg heeft.

Repliek:

De raad verwijst naar de bepaling die toegevoegd wordt aan Bijlage 3/1 van het Soortenbesluit. Deze bepaling herneemt de bepaling die reeds aanwezig is in Bijlage 3 van het Soortenbesluit (i.k.v. de bestrijding van bepaalde beschermde soorten) dat vangtuigen enkel mogen opgesteld worden op locaties die i.k.v. handhaving betreedbaar zijn zonder huiszoekingsbevel, en trekt deze door naar Bijlage 3/1 (i.k.v. bestrijding van uitheemse soorten). Dit omvat elke plaats, met uitzondering van bewoonde lokalen. Bijkomend wordt in beide bijlages verduidelijkt dat deze locaties op redelijke wijze toegankelijk moeten zijn voor de toezichthouders. De interpretatie daarvan wordt verduidelijkt in het verslag aan de Vlaamse regering bij het wijzigingsbesluit: vangtuigen mogen enkel opgesteld worden op locaties die voor toezichthouders toegankelijk zijn zonder overdreven klimwerk of braak. Uiteraard kan dit ook inhouden dat een plaats van een vangkooi op eenvoudige vraag toegang verleent tot de geplaatste vangtuigen. Deze bepaling houdt dus op geen enkele wijze een inbreuk in op het eigendomsrecht.

Randnummer [9]: De raad vraagt om het behoud van de huidige bepaling inzake het tijdstip van controleren van vangkooien. De nieuwe regeling creëert volgens de raad rechtsonzekerheid, omdat

een toezichthouder bij controle later dan een uur na zonsondergang, en bij aanwezigheid van dieren, verkeerdelijk zou kunnen concluderen dat er geen vroegtijdige dagelijkse controle plaatsvond.

Repliek:

De regeling creëert geen rechtsonzekerheid. Bij de handhaving van deze regeling zal er steeds twee keer gecontroleerd worden. Bij controle op één tijdstip kan immers, net als in de huidige regeling, niet vastgesteld worden dat het dagelijkse nazicht van de val al dan niet correct en juridisch sluitend werd uitgevoerd. Maar als bij een tweede controle, op een volgende dag minstens een uur na zonsondergang, een zelfde dier in de val zit kan wel geconcludeerd worden dat de val niet correct nagezien werd.

Randnummer [10]: De raad vraagt om het tijdstip van de bestrijding van uitheemse watervogels niet te beperken in functie van een betere afstemming op en handhaafbaarheid van het tijdstip van bejagen van waterwild.

Repliek:

De wijziging perkt de bestrijding met vuurwapen, luchtdrukwapens en gasdrukwapens op uitheemse watervogels in de periode van jacht op waterwild (15 augustus tot en met 30 september) in met 2 uur per dag. Deze synchronisatie van de tijdstippen van bejaging van waterwild enerzijds en bestrijding van uitheemse watervogels anderzijds is essentieel voor een effectieve handhaving. De impact op de bestrijding van uitheemse watervogels wordt als beperkt ingeschat: de bestrijding blijft steeds mogelijk tussen zonsopgang en zonsondergang. Buiten de periode van jacht op waterwild is er geen beperking t.o.v. de huidige regelgeving.

Randnummer [11]: De raad vraagt om deel B en deel D van bijlage 4 op elkaar af te stemmen voor wat betreft de noodzaak tot voorafgaande toestemming van een eigenaar of gebruiker bij het vrijlaten van dieren.

Repliek:

beide onderdelen worden op elkaar afgestemd door het toevoegen van de zin 'Er moet steeds een voorafgaande toestemming zijn van de eigenaar en, in voorkomend geval, de gebruiker, op wiens terrein de dieren worden vrijgelaten.' Aan Bijlage 4, B, 3° van het Soortenbesluit.

Randnummer [12]: De raad is verdeeld omtrent de noodzaak tot het invoeren van wijzigingen aan de werking van de opvangcentra voor wilde dieren (VOC's). Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu vragen om deze wijzigingen in deze fase niet door te voeren maar eerst een toekomstvisie op te stellen. Hubertusvereniging Vlaanderen dringt aan om de wijzigingen nu al door te voeren.

Repliek:

Uit een doorlichting uitgevoerd in 2022 blijkt dat de huidige werking en infrastructuur van meerdere VOC's een aanzienlijk bioveiligheidsrisico vormen voor epidemieën en epizoötieën. De resultaten van deze doorlichting waren ontluisterend inzake bioveiligheid voor mens, dier en omgeving, inzake correcte diergeneeskundige handelingen en verzorging en inzake medicatiegebruik. Zo worden in het merendeel van de VOC's te weinig maatregelen genomen om infectiedruk tot een minimum te beperken, transmissie tussen dier-mens en dier-dier te verhinderen en een afdoende bioveiligheid te implementeren. Daarnaast is de huisvesting en verzorging in meerdere VOC's niet voldoende aangaande correct dierenwelzijn. Het is bijgevolg essentieel en in het belang van mens, dier en omgeving dat in de erkende VOC's zo snel mogelijk een correcte bioveiligheid, dierverzorging, en handhaving gerealiseerd wordt.

De huidige manier van werken gedogen en de beoogde professionalisering verder uitstellen, is in strijd met de (inter)nationale regelgeving inzake One Health (i.e. diergezondheid, volksgezondheid, natuurregelgeving, afvalstoffen, farmacologie,...). Dergelijk uitstel impliceert onder meer reële en ontoelaatbare risico's op ziekte-uitbraken bij mens en/of dier, de recente uitbraken van de

coronapandemie en de hoogpathogene vogelgriep epizoötie in gedachten houdend. De voorgestelde wijzigingen van de betreffende artikels in het Soortenbesluit faciliteren een correcte VOC-werking door bijkomende subsidiëring (o.a. dierenartsen, taxidiensten) en door het creëren van een duidelijke wetgevende basis voor handhaving.

De visie omtrent de taakstelling van de VOC's verandert niet: de verzorging van wilde, inheemse, hulpbehoevende dieren blijft hun prioritaire taak. Elk VOC kan zich indien gewenst in regel stellen met het beleidskader en erkend blijven. Het is op dit moment echter onduidelijk welke VOC's in staat zullen zijn om en/of wensen te evolueren naar een meer professionele setting met correcte werking conform de (inter)nationale regelgeving. Bij een aantal VOC's is de beschikbare infrastructuur immers ondermaats en is er eveneens inschakeling van beter geschoold personeel noodzakelijk. Het professionaliseringstraject kan uitmonden in een lager aantal erkende VOC's dan vandaag het geval is, maar het ANB wenst het aantal VOC's niet a priori naar een bepaald getal terug te schroeven. Daarnaast wil het ANB in de toekomst ook ruimte laten voor nieuwe initiatieven die aan de nieuwe beleidsregels voldoen. Bijkomend, voor de regio's waar nu geen VOC werkzaam is of waar misschien een VOC zal wegvallen, kunnen taxidiensten de nood aan lokale hulp opvangen en daar eveneens een subsidie voor ontvangen.

Samenvattend betekent dit dat er op heden geen nood aan een herziening van de taakstelling en het uitzicht van het huidige VOC-landschap is, echter wel aan een correcte diergeneeskundige en bioveilige werking binnen elk erkend en gesubsidieerd VOC. Wel zullen de wijzigingen hieromtrent in het voorliggend wijzigingsbesluit geleidelijk en in overleg met de sector geïmplementeerd worden, om een haalbare transitie te faciliteren.

Randnummer [13]: De raad vraagt om de visserijwetgeving aan te passen met het oog op een betere bescherming voor de Aal. De Raad verwijst in eerste orde naar het advies van ICES dat onlangs werd gepubliceerd. In tweede orde naar het feit dat de Aal een bio-accumulator is, wat maakt dat de veiligheidsnormen voor toxische stoffen aanwezig in de Aal zeer vaak overschreden worden. De Mineraad vraagt daarom bijkomende beschermingsbepalingen voor de Aal in de visserijwetgeving, alsook om een meeneemverbod/terugzetplicht.

Repliek:

Bijkomende beschermingsbepalingen voor de Aal in de visserijwetgeving zijn geen voorwerp van dit wijzigingsbesluit. Dit kan wel overwogen worden in een volgende wijzigingstrein.

Randnummer [14]: De raad is verdeeld omtrent het schrappen van de vrijstelling van het jachtverlof voor het koningshuis en diplomaten. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu gaan akkoord met de voorgestelde wijziging. Hubertusvereniging pleit voor een regeling naar analogie met het Waalse gewest waarbij de kroon en diplomaten een jachtverlof aanvragen bij de minister. Zij moeten wen een verzekering hebben.

Repliek:

Wie wil jagen in Vlaanderen moet voldoen aan de wettelijke voorwaarden. Alleen op deze manier kunnen we dit zo veilig mogelijk laten verlopen. Er worden geen uitzonderingen gemaakt voor diplomaten of de kroon.

Randnummer [15]: De raad vraagt om de tienjarige geldigheid van het getuigschrift voor het slagen van het Franse jachtexamen te behouden. De raad wijst ook op een mogelijk juridisch hiaat indien het besluit pas na 1 Januari 2024 zou in voege treden.

Repliek:

De problematiek van het Frans jachtexamen is al lang bekend bij de Vlaamse Overheid en bij de jachtsector. Het aanhouden van een geldigheidstermijn van 10 jaar zou in strijd zijn met de Benelux-Beschikking M(2007)3. Overigens is deze regeling reeds langer in voege in Nederland en Luxemburg, en sinds 31/8/2023 ook in Wallonië. De nieuwe regeling voor Vlaanderen is gelijkaardig aan deze voor

personen die al een jachtverlof hadden van voor de invoering van een verplicht jachtexamen – ook zij dienen jaarlijks een jachtverlof te verlengen of alternatief een jachtexamen afleggen – en kan dus op deze manier doorgevoerd worden.

De formulering omtrent de inwerkingtreding vanaf 1 januari 2024 werd herbekeken en afgestemd op de start van het nieuwe jachtseizoen 2024-2025. Zo wordt gegarandeerd dat elk Frans jachtexamengetuigschrift dat voor 1 juli 2024 wordt uitgereikt nog tijdig kan voorgelegd worden i.k.v. een aanvraag voor een Vlaams jachtverlof voor het voorafgaande jachtseizoen 2023-2024. Zo wordt ook het juridisch hiaat waar de raad naar verwijst opgelost.

Randnummer [16]: De raad is verdeeld omtrent het invoeren van een drietrappstelsel bij het intrekken van een jachtverlof in geval van overtredingen. Hubertusvereniging Vlaanderen en Boerenbond gaan akkoord met de voorgestelde wijziging. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu pleiten voor een strengere aanpak, waarbij een jachtverlof definitief ingetrokken wordt bij recidive. Aanvullend vraagt de Hubertusvereniging Vlaanderen om het artikel 23, 3° van het Jachtvoorwaardenbesluit aangaande het invoeren van een jachtverbod bij uitzetten van kleinwild te vervangen door een meer algemene en generieke bepaling die ook andere wildsoorten vat, weliswaar enkel van toepassing op het jachtrevier van een overtreder en niet meer op het WBE-niveau. Bijkomend wordt de mogelijkheid geopperd om ook alle kosten m.b.t. onderzoek van de overtreding en afvangen van uitgezette dieren te verhalen op de overtreder. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu kunnen een wijziging van artikel 23 van het Jachtvoorwaardenbesluit enkel steunen indien dit een verstrenging inhoudt.

Repliek:

Het voorgestelde drietrappstelsel bij het intrekken van een jachtverlof in geval van overtredingen is een aanzienlijke verstrenging t.o.v. de huidige regelgeving waarin een jachtverlof telkens maar voor één jaar kan ingetrokken worden, ongeacht het aantal recidives. In de nieuwe regeling wordt bij recidive een jachtverlof meteen voor vijf jaar ingetrokken, en bij herhaalde recidive definitief. Bovendien zullen niet enkel overtredingen op de jachtwetgeving maar ook op de soortenwetgeving aanleiding kunnen geven tot intrekking of weigering van een jachtverlof of jachtvergunning.

Wijzigingen aan de bepalingen omtrent het jachtverbod bij uitzetten van kleinwild zijn geen voorwerp van dit wijzigingsbesluit. Dit kan wel overwogen worden in een volgende wijzigingstrein.

Randnummer [17]: De raad stelt dat er geen randvoorwaarden kunnen opgelegd worden aan een WBE-werkingsgebied, aangezien dit de vrijheid van verenigen zou schaden.

Repliek:

De bepaling dat de minister nadere regels kan bepalen over de grenzen van het WBE-werkingsgebied is al opgenomen in de actuele wetgeving, cf. artikel 30, derde lid van het Jachtadministratiebesluit. Deze bepaling wordt in het wijzigingsbesluit opnieuw opgenomen in het nieuwe artikel 30, vierde lid, van het Jachtadministratiebesluit, en hiernaar wordt verwezen in de nieuwe formulering van artikel 23, 6° van het Jachtadministratiebesluit.

Vrijheid van vereniging komt niet in het gedrang door het bepalen van krijtlijnen waarbinnen de activiteiten van een vereniging mogen plaatsvinden. De minister kan nadere regels over de grenzen van het WBE-werkingsgebied opstellen, die passen binnen de decretale doelstellingen van een erkende wildbeheereenheid zoals bepaald in artikel 12 van het Jachtdecreet.

Randnummer [18]: De raad vraagt om de nieuwe formulering van artikel 30 van het Jachtadministratiebesluit te wijzigen zodat voor jachtrechthouders die lid zijn van een erkende WBE het jachtplan moet opgemaakt of gewijzigd worden door de WBE.

Repliek:

De voorgestelde wijziging van de raad zou ingaan tegen het eigendomsrecht, meer bepaald dat elke jachtrechthouder autonoom zeggenschap heeft over het jachtrecht op zijn eigendom. Artikel 12 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 geeft op geen enkele wijze een bevoegdheid aan de erkende wildbeheereenheid om dat zeggenschap over het eigendoms- en bijgevolg jachtrecht over te nemen. Een WBE kan de opmaak van een jachtplan faciliteren voor de leden jachtrechthouders. Een WBE kan echter geen beperkingen opleggen aan een grondwettelijk recht. Er valt ook op te merken dat meerdere wildbeheereenheden deze bevoegdheidsoverschrijding wel opnemen in hun statuten. Het lijkt wenselijk dat de sector zich daarover beraadt.

Randnummer [19]: De raad suggereert een aantal wijzigingen aan de nieuwe formulering van artikel 31 van het Jachtadministratiebesluit aangaande het indienen van een volledig nieuw jachtplan. Inzake het al dan niet onontvankelijk verklaren van een nieuw jachtplan is de raad verdeeld. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu gaan akkoord met de voorgestelde wijziging. Hubertusvereniging Vlaanderen stelt voor om percelen waarvoor geen schriftelijk bewijs van jachtrecht kan voorgelegd worden te schrappen maar verder het jachtplan wel te behandelen. Wat betreft het al dan niet werken met schriftelijke bewijzen van jachtrecht is de raad verdeeld. Hubertusvereniging Vlaanderen en Boerenbond gaat akkoord met de voorgestelde wijzigingen. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu pleiten voor een trapsgewijze opbouw naar 100% schriftelijke bewijzen van jachtrecht.

Repliek:

De volgende wijzigingen aan artikel 31 van het Jachtadministratiebesluit worden doorgevoerd zoals voorgesteld door de raad:

- Met het oog op duidelijkheid dat het artikel specifiek over nieuwe jachtplannen gaat, wordt het artikel aangevangen met “dit artikel is van toepassing op nieuwe jachtplannen.”;
- Het woord “erkende” wordt geschrapt in artikel 31, §1, derde lid; Het advies van de raad heeft ons ertoe aangezet ditzelfde lid te herzien en terug te brengen tot zijn essentie: het gaat hier louter over het ontstaan van nieuwe jachtterrein of een nieuwe WBE op basis van bestaande en ongewijzigde jachtterreinen. De eerder beschreven situatie van het samengaan van 2 of meer WBEs zit op een eenduidige manier reeds procesmatig vervat in de bepaling van het nieuwe artikel 31/2, §3 van het Jachtadministratiebesluit, en hoeft hier niet herhaald te worden.

De volgende wijzigingen aan artikel 31 van het Jachtadministratiebesluit worden niet doorgevoerd zoals voorgesteld door de raad, of door leden van de raad:

- Opname van een verwijzing naar vaste datum, dit refereert aan geregistreerde bewijzen. De geregistreerde bewijzen geven voor de titularis een hogere juridische bescherming. Het is echter zo dat het dwingend karakter van het schriftelijk bewijs van jachtrecht voor de mogelijkheden tot uitoefening van de jacht slechts de laatste decennia of zelfs de laatste 10 jaar van toepassing zijn geworden. Dat heeft tot gevolg dat de meerderheid van jachtrechten nog niet geregistreerd zijn. De waarde van de historische overeenkomsten blijft echter bestaan en de voorliggende wetgeving werkt naar een progressieve optimalisatie in de richting van geregistreerde jachtrechten. Plots bij voorkeur of uitsluitend geregistreerde jachtrechten gaan honoreren, leidt tot rechtsonzekerheid. Dat heeft geen meerwaarde, noch voor de betrokken burgers, noch voor de verantwoordelijke administratie.
- De bepaling van artikel 31, §2, vijfde lid, 3°, b) evenals artikel 31/1, §2, derde lid, 2°, c) van het Jachtadministratiebesluit kan zich wel degelijk voordoen en dient bij gevolg behouden te blijven. Oudere schriftelijke bewijzen van jachtrecht voldoen immers niet noodzakelijk aan de voorwaarden opgenomen in het MB van 12 juli 2016. Bovendien kan niet uitgesloten worden dat de bepalingen van het MB op dit punt kunnen wijzigen.
- De bepaling van artikel 31, §2, vijfde lid, 3°, c) evenals artikel 31/1, §2, derde lid, 2°, d) van het Jachtadministratiebesluit betreft enkel een restcategorie van schriftelijke bewijzen, na het volgen van de volledige voorafgaande procedure. Waar het schriftelijk

bewijs door geen enkele partij op eenduidige wijze kan aangetoond worden, is het schrappen uit elk jachtplan de enige juiste optie.

- Inzake het al dan niet onontvankelijk verklaren van een nieuw jachtplan is de rationale dat nieuwe jachtplannen enkel behandeld worden indien ze volledig en correct zijn ingediend. Dit is een verantwoordelijkheid die bij de aanvrager van het jachtplan rust.
- De bepalingen omtrent het schriftelijk bewijs van jachtrecht wijzigen niet ten opzichte van de huidige wetgeving. Deze regeling honoreert bestaande mondelingen overeenkomsten, maar bied ook elke eigenaar de mogelijkheid om via schriftelijke bewijs van jachtrecht de eigen rechten te laten gelden.

Randnummer [20]: De raad vraagt om de voorwaarde te schrappen van ondertekend akkoord van de eigenaar voor de verwijdering van een perceel uit een goedgekeurd jachtplan door de houder van het jachtplan.

Repliek:

De bepaling van het nieuwe artikel 31/1, §2, vijfde lid van het Jachtadministratiebesluit dient behouden te blijven op basis van het verbintenisrecht. Een jager die een overeenkomst heeft met een eigenaar, hetzij mondeling hetzij schriftelijk, dient deze overeenkomst na te komen. Een ontbinding van de overeenkomst is enkel mogelijk via wederzijds akkoord, tenzij de overeenkomst zelf een eenzijdige opzegging toelaat. In dat laatste geval geldt deze overeenkomst als gedateerd en ondertekend akkoord van de eigenaar om het perceel uit het jachtterrein te verwijderen.

Randnummer [21]: De raad vraagt om de beroepsprocedure in geval van weigering of intrekking van een jachtverlof of jachtvergunning te herzien. De raad stelt voor om rechtstreeks advies te vragen bij de procureur des Konings, alsook een moraliteitsadvies in te winnen bij de lokale politie waar de insteller van het beroep woonachtig is. De raad stelt eveneens voor om bindende termijnen in te voeren voor enerzijds het afleveren van een jachtverlof door de arrondissementscommissaris, en anderzijds het behandelen van een beroep door het ANB. De raad is verdeeld omtrent de uitkomst indien deze bindende termijn niet gehaald wordt.

Repliek:

Wijzigingen aan de beroepsprocedure in geval van weigering of intrekking van een jachtverlof of jachtvergunning zijn geen voorwerp van dit wijzigingsbesluit. Dit kan wel overwogen worden in een volgende wijzigingstrein.

Randnummer [22]: De raad vraagt om de ad nominatum subsidie voor Hubertusvereniging Vlaanderen jaarlijks te indexeren.

Repliek:

Indexering van de ad nominatum subsidie van HVV is geen voorwerp van dit wijzigingsbesluit. Dit kan wel overwogen worden in een volgende wijzigingstrein.

Randnummer [23]: De raad is verdeeld omtrent het toelaten van geluidsdempers en nachtrichtkijkers voor de bijzondere bejaging en bestrijding van everzwijn in Vlaanderen, onder voorbehoud van wijziging aan de federale wapenwetgeving. Boerenbond en Hubertusvereniging Vlaanderen gaan akkoord met de voorgestelde wijziging. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu pleiten voor een behoud van een totaalverbod.

Repliek:

Het toelaten van geluidsdempers en nachtrichtkijkers voor de bijzondere bejaging en bestrijding van everzwijn in Vlaanderen zal enkel ingevoerd worden mits wijziging aan de federale wapenwetgeving. Bovendien zal de minister in voorkomend geval bijkomende regels bepalen voor het bezit en gebruik van deze instrumenten. Daar dit initiatief van de minister in het wijzigingsbesluit eerder optioneel gesteld werd, wordt dit nu wel bindend ('de minister kan nadere regels bepalen' vervangen door 'de minister bepaalt nadere regels').

Randnummer [24]: De raad vraagt om de schriftelijke goedkeuring van het hoofd van het ANB voor het organiseren van een gezamenlijk lokaal overleg met meerdere WBE's voor beheer van everzwijn te schrappen.

Repliek:

Het advies van de raad wordt gevolgd door in het nieuwe artikel 55, §2, eerste lid van het Jachtvoorwaardenbesluit de bepalingen omtrent een schriftelijke goedkeuring te schrappen. De bepaling was ingegeven vanuit de bezorgdheid dat het lokale overleg op een niet logische geografische schaal zou worden gevoerd, of dat bepaalde WBE's hun verantwoordelijkheid lokaal zouden afschuiven op naburige WBE's. Dit kan echter in onderling overleg uitgeklaard worden en behoeft in dit stadium geen formele administratieve procedure. Mocht dit toch voor operationele problemen zorgen, dan kan de wettelijke bepaling alsnog worden toegevoegd.

Randnummer [25]: De raad vraagt dat de Vlaamse overheid samen met de lokale besturen een methodiek zou opzetten om het proces van aankondiging van de publieke consultatie van natuurbeheerplannen op informatiekkanalen van lokale besturen vlot te laten verlopen.

Repliek:

De opmerking van de raad is terecht. Volgens het ontwerpbesluit wordt een lokale overheid niet verplicht om tot publicatie van de aankondiging van de consultatie over te gaan, en kan dit de verdere consultatie van het beheerplan compromitteren. Daarom wordt de formulering in artikel 6, §2, 2° van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten als volgt aangepast: "Door het aanbieden bij de lokale overheid voor publicatie in de gemeentelijke informatiekkanalen". Bijkomend wordt de lokale overheid verplicht om de aankondiging van een publieke consultatie binnen de week minstens op haar website te publiceren.

Randnummer [26]: De raad vraagt om de wolf toe te voegen als te kennen soort in Bijlage 1 van het jachtadministratiebesluit, i.k.v. de leerstof voor het theoretisch jachtexamen.

Repliek:

Herziening van de wetgeving aangaande de jachtexamens is geen voorwerp van dit wijzigingsbesluit. Dit kan wel overwogen worden in een volgende wijzigingstrein.

Randnummer [27]: De raad is verdeeld omtrent het sluiten van de jacht op patrijs. Hubertusvereniging Vlaanderen wijst op de belangrijke inspanningen die de jachtsector de laatste jaren heeft geleverd inzake het toepassen van een gestandaardiseerd telprotocol, en inzake biotoopherstel. De cijfers wijzen volgens HVV op een aanzienlijk hoger aantal broedparen dan aanvankelijk aangenomen volgens de broedvogelatlas. Hubertusvereniging Vlaanderen vraagt om de wetgeving niet aan te passen. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu wijzen op de status als rode lijstsoort ('kwetsbaar') en op de daling van de absolute getelde aantallen de laatste drie jaar. Zij vermelden ook het risico op genetische vervuiling t.g.v. illegale uitzetting. Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu vragen om de jacht op patrijs te sluiten.

Repliek:

Herziening van de wetgeving aangaande de jacht op patrijs is geen voorwerp van dit wijzigingsbesluit. Dit kan wel overwogen worden in een volgende wijzigingstrein.

Randnummer [28]: De raad wijst op een aantal technische detailopmerkingen.

Repliek:

De volgende technische wijzigingen zoals voorgesteld door de raad worden doorgevoerd:

- In artikel 2: verwijzing naar nieuw artikel 7bis i.p.v. 7ter;

- In artikel 18: “Raad van Bestuur” wordt vervangen door “bestuursorgaan”, conform het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen van 23 maart 2019; Op gelijkaardige wijze ook doorgevoerd in artikel 23 (oud artikel 22).
- In artikel 59 (oud artikel 56): “in” verandert in “op”.

De volgende technische wijzigingen zoals voorgesteld door de raad worden niet doorgevoerd:

- De verwijzing naar “de website natuurenbos.vlaanderen.be van het agentschap” is conform het legistiek advies nr. 2022/276 van 30 juni 2022.

Verder worden er nog enkele technische wijzigingen doorgevoerd:

Aangaande de VOC's:

- Art. 8: de functies van beheerder en hoofd dierenzorg worden in een professioneel uitgebouwd opvangcentrum steeds vaker door twee verschillende personen uitgevoerd omwille van de specifieke expertise en de grote tijdsinvestering die beide functies vereisen. In artikel 18 worden specifieke voorwaarden gesteld aan de functie hoofd dierenzorg, wat het opsplitsen en deels herdefiniëren van deze functies vereist.
- Art. 18: het is essentieel dat de persoon die de hoofdverantwoordelijkheid draagt over de verzorging van de dieren over de nodige kwalificaties beschikt om deze functie degelijk en correct uit te voeren. In tegenstelling tot vroeger betreft dit meestal een ander persoon dan de beheerder, vandaar de aanpassingen in het tweede lid, punt 2° en 6°. Verder wordt ook de erkenningsvoorwaarde toegevoegd dat het opvangcentrum moet voldoen aan de Belgische verenigings- en vennootschapswetgeving.
- Art. 19: Aangezien het hoofd dierenzorg de eindverantwoordelijkheid draagt bij het correct uitvoeren van de dierenzorg binnen het VOC en bijgevolg ook een voorbeeldfunctie bekleedt, is het van cruciaal belang dat deze persoon handelt in overeenstemming met alle wettelijke verplichtingen, inzonderheid de regelgeving inzake natuurbehoud, jacht, riviervisserij en dierenwelzijn. De erkenning kan bijgevolg ingetrokken worden indien blijkt dat het hoofd dierenzorg, ondanks een veroordeling voor het overtreden van deze regelgeving, in het VOC werkzaam blijft.
- Art. 20 (oud artikel 19): de dierenartssubsidie is niet bedoeld voor het uitvoeren van complexe operaties of experimentele behandelingen. Wel dient ze voor het uitvoeren van allerhande diergeneeskundige handelingen bij hulpbehoevende wilde dieren, die een frequente aanwezigheid van een dierenarts in het VOC vereisen. Het woord ‘dagdagelijks’ wordt ter verduidelijking vervangen door ‘courante’.
- Art. 23 (oud artikel 22):
 - Aanpassing bij artikel 40/2: deze voorwaarde wordt generieker gemaakt om meer initiatieven de kans te geven als taxidienst erkend te worden.
 - Aanpassing bij artikel 40/5: het register dat taxidiensten dienen bij te houden, moet ook de plaats vermelden van opgehaalde dieren. Dit om de subsidievoorwaarden van het nieuwe artikel 40/8 te kunnen checken.
- Art. 24:
 - Aanpassing bij artikel 40/8: dit artikel wordt verduidelijkt om ook bestaande taxidiensten de kans te geven subsidiëring aan te vragen voor het werken in een regio die niet door een VOC wordt afgedekt, en om te vermijden dat meerdere erkende taxidiensten zouden gesubsidieerd worden om dezelfde hiaten op te vullen.
- Art. 34 (oud artikel 31):
 - In punt 4°: Verduidelijking dat de kwaliteitsstandaarden voor opvangcentra voor wilde dieren ook van toepassing zijn voor taxidiensten, conform het nieuwe artikel 40/2, eerste lid, 4°.
 - In punt 5°: Toevoeging dat invasieve uitheemse soorten ‘onverwijld’ moeten vervoerd worden naar een voorziening met het oog op euthanasie.

- Art. 87: de nieuwe subsidieregeling voor de VOCs en de taxidiensten gaat in vanaf 2025, om geen verwarring van subsidieregelingen binnen een werkjaar te bekomen.

Overige technische wijzigingen:

- Artikel 60 en 62 (oud artikel 57 en 59): het voormalige derde lid van het nieuwe artikel 31, §2 van het Jachtadministratiebesluit heeft betrekking op het gebruik van het digitaal platform van de Vlaamse overheid voor wat betreft de behandeling van nieuwe jachtplannen. Deze bepaling moet echter bredere toepassing hebben: niet enkel voor de nieuwe maar ook voor de wijziging aan bestaande jachtplannen. De bepaling wordt daarom verplaatst naar het nieuwe artikel 32, tweede lid van het Jachtadministratiebesluit (oud artikel 59 van het wijzigingsbesluit, vernummerd artikel 62 wijzigingsbesluit).
- Artikel 73 (oud artikel 70): Er wordt een nieuw derde lid toegevoegd aan het Jachtvoorwaardenbesluit artikel 8, met het oog op het verhogen van de veiligheid van jacht en bestrijding met vuurwapens in natuurgebieden met een goedgekeurde toegankelijkheidsregeling en in domeinen die onbepaald toegankelijk zijn voor voetgangers. Dit wordt ingevoerd om mogelijke conflicten met gebruikers in bijvoorbeeld speelzones, vrij toegankelijke zones of langs toegankelijke wegen te vermijden. De organisator van de jacht of zijn aangestelde plaatst in die gevallen waarschuwingsborden aan de toegangen van het gebied waarin de jacht of bestrijding plaatsvindt.
- Artikel 83 (oud artikel 80): schrapping verwijzing naar §1 in de aanhef: de wijzigingen hebben betrekking op §1 en §2.

D. ADVIES VLAAMSE TOEZICHTSCOMMISSIE

Het advies nummer 2023/134 van de Vlaamse Toezichtscmissie werd verleend op 23 november 2023.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota (punt 1 hierna);
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp in afwachting van een aanpassing van het decreet (punt 3 hierna);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (punt 3 hierna);
- de bewaartermijn(en) opnemen in het Ontwerp, of minstens criteria die toelaten om de bewaartermijn(en) te bepalen en deze verantwoorden (punt 4 hierna);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (punt 5 hierna);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (punt 6 hierna);
- ervoor zorgen dat het gebruikte platform in overeenstemming is met de AVG (punt 7 hierna).

Deze elementen worden hierna besproken.

1/ Algemene kwaliteit

De VTC merkt op dat zowel het besluit zelf, als de nota aan de Vlaamse Regering, niet voldoende expliciet vermelden op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van de persoonsgegevens zal plaatsvinden.

Repliek: Deze gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft.

2/ Doelbinding

De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

3/ Verantwoordelijkheid

Artikel 4, 7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

Dit ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten.

De VTC vraagt om het ontwerp aan te passen en de verwerkingsverantwoordelijke erin op te nemen.

Repliek: De verwerkingsverantwoordelijke in het kader van dit besluit is het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit is dan ook (impliciet) telkens zo bepaald in de relevante artikelen. De artikelen zoals momenteel opgenomen in het ontwerp, lijken ons voldoende te duiden dat het agentschap de verwerkingsverantwoordelijke is.

Verder vraagt de VTC aan de steller van het ontwerp om te bekijken of:

1) het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

Repliek: Gelet op het feit dat dergelijke beoordeling enkel noodzakelijk is voor verwerkingen die, gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico inhouden voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, lijkt dergelijke beoordeling ons hier niet noodzakelijk. Er is hier immers geen sprake van een verwerking van persoonsgegevens die een hoog risico inhouden voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.

2) deze concrete verwerking van persoonsgegevens voorkomt op de lijst met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.

Repliek: Dit is niet het geval.

4/ Minimale gegevensverwerking

De VTC merkt op dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

Wat de bewaartermijn betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.

In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG. Tevens dienen de termijnen verantwoord te worden.

Repliek: voor dit type gegevens geldt een maximale bewaartermijn van tien jaar na verval of intrekking van de erkenning. Dit wordt dan ook zo ingeschreven in artikel 18 van het besluit.

5/ Juistheid

De VTC merkt op dat het ontwerp geen bepalingen omvat over de actualisatie van persoonsgegevens, en beveelt aan hier maatregelen rond te nemen.

Repliek: het agentschap zal steeds het nodige doen om de gegevens actueel en up-to-date te houden.

6/ Rechten van betrokkenen en transparantie

De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerp aan te vullen met enkele verduidelijkingen omtrent de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Repliek: Deze verduidelijking dient niet in het besluit opgenomen te worden, omdat er voor daarvoor verwezen kan worden naar de privacyverklaring op de website van het Agentschap Natuur & Bos.

7/ Beveiligingsmaatregelen

Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

Repliek: Dit advies zal opgevolgd worden.

E. ADVIES GEGEVENSBESCHERMINGSAUTORITEIT

Op de zitting van 18/12/2023 besliste het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit om voor dit onderwerp te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 *betreffende de redactie van normatieve teksten*.

In dit algemene advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Het is de verantwoordelijkheid van de auteur om ervoor te zorgen dat dit ontwerp daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitseisen van een wet, opgelegd op grond van de AVG en gelezen in samenhang met de Grondwet, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (hierna "het EVRM").

Dit voorontwerp van besluit werd gescreend, en werd conform dit standaardadvies bevonden. Een korte duiding hierbij:

- 1) Het standaardadvies stelt dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen. Een dergelijke inmenging is enkel toelaatbaar als zij noodzakelijk is en evenredig met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.

Repliek:

- De auteur van dit besluit meent dat er geen andere maatregelen zijn die minder ingrijpend zijn voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en waarmee het nagestreefde doel kan worden bereikt.

- De auteur van dit besluit meent dat de verwerking evenredig is met het beoogde doel. Er is sprake van een evenwicht tussen de inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, en het doel dat met die verwerking wordt beoogt en dat daadwerkelijk kan worden bereikt

- 2) Het standaardadvies stelt dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG.

Repliek: de verwerking van de persoonsgegevens in kwestie is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang en van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend wijzigingsbesluit bundelt diverse aanpassingen aan de Vlaamse soorten-, jacht- en riviervisserijwetgeving, evenals aanverwante wetgevingen.

De aanpassingen hebben hoofdzakelijk betrekking op technische wijzigingen (aanvullingen, verduidelijkingen, correcties), met relatief geringe impact, waarbij de rationale van de actuele wetgeving niet significant wijzigt. Doel is het verbeteren van de duidelijkheid en handhaafbaarheid van de wetgeving, of het wegwerken van hiaten in de wetgeving. Tegelijk worden een aantal bepalingen aangepast ingevolge wijzigingen in reglementering op federaal, Benelux of Europees niveau. Verder worden enkele technische correcties en aanpassingen doorgevoerd en wordt de wetgeving geactualiseerd. Het betreft:

- Diverse technische wijzigingen in de soortenwetgeving:
 - o wegwerken van een hiaat m.b.t. het houden van invasieve uitheemse soorten bij erkende voorzieningen voor de opvang van dieren (artikelen 15 en 34);
 - o verduidelijking van de modaliteiten van een beheerregeling (artikelen 14, 16 en 17);
 - o rechtzetten van het handelsverbod op bepaalde soorten n.a.v. de Brexit (artikel 11);
 - o herziening van de voorwaarden voor erkenning en subsidiëring van erkende opvangcentra voor wilde dieren en van taxidiensten voor wilde dieren (artikelen 8, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 34 en 87); bij de implementatie zal overlegd worden met de dienst Dierenwelzijn van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid;
 - o toevoeging van de soorten goudjakhals, raaf en Europese aal aan de lijst van beschermde soorten in bijlage 1 van het soortenbesluit (artikel 30);
 - o verduidelijking van de bestrijdingsmogelijkheden van bijlage 3 en 3/1 van het soortenbesluit (artikelen 32 en 33);
 - o schadevergoeding enkel voor geregistreerde dieren (artikel 35);
- Diverse technische wijzigingen m.b.t. jachtvoorwaarden en jachtadministratie:
 - o versnelde melding van afschot grofwild (artikelen 77, 78 en 79);
 - o mogelijkheid tot correspondentie via e-mail met ontvangsbevestiging (artikel 70);
 - o verduidelijking van de procedure voor goedkeuring van de begroting van het jachtfonds (artikelen 66 en 67);

- verduidelijking van de regeling omtrent het overleg over de aanpak van bepaalde wildsoorten (artikelen 80 en 81);
- wettelijke verankering van het digitaal platform voor de ontvangst en de verwerking van de administratieve verplichtingen inzake jacht (artikelen 48, 57, 62, 64, en 69);
- schrappen van vrijstellingen voor een aantal personen i.k.v. het verkrijgen van een jachtverlof (artikel 51);
- schrappen van de gelijkwaardigheid van het getuigschrift van het Franse jachtexamen (artikel 52);
- wijzigingen m.b.t. de timing en de wijze waarop ingeschreven kandidaten voor het jachtexamen worden opgeroepen (artikel 65);
- verhogen van de veiligheid van jacht en bestrijding met vuurwapens in natuurgebieden met een goedgekeurde toegankelijkheidsregeling en in domeinen die onbeperkt toegankelijk zijn voor voetgangers (artikel 73)
- toelaten van het gebruik van nachtzichtapparatuur en geluidsdempers voor de bijzondere jacht en bestrijding van wilde zwijnen, voor zover deze wapens zijn toegelaten door de federale wapenwet (artikel 74);
- Herziening van de soorten- en jachtwetgeving i.f.v. verbeterde handhaving m.b.t.:
 - de middelen, installaties en methoden waarvan het gebruik of het bezit verboden is (artikel 31);
 - de bestrijding van invasieve uitheemse soorten (artikel 33);
 - de modaliteiten voor de identificatie en dagelijkse controle van kastvallen of kooivallen (artikelen 32, 33 en 76);
 - de modaliteiten voor het aanbrengen van grofwildlabels (artikel 82)
 - het uitbreiden van de rechtsbasis voor het weigeren van een jachtverlof (artikelen 53 en 54);
 - het bezorgen van een afschrift van het intrekken van een jachtverlof aan de natuurinspectie (artikel 55);
- Toevoeging van een beperking op het gebruik van alcohol, medicijnen en drugs bij het gebruik van vuurwapens (artikelen 32, 33 en 75);
- Aanpassing van de reglementaire uitrusting van sommige ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos (artikel 3);
- Diverse technische wijzigingen m.b.t. de visserijwetgeving:
 - vervangen van de negatieflijst voor vissen in de paaitijd en voor nachtvisserij door een positieflijst (artikelen 38 tot en met 45);
 - bestendigen van de terugzetsplicht voor het vissen in de IJse en de Zwalm (artikel 39);
 - wijzigingen m.b.t. de minimummaten voor het in bezit houden van zeevissoorten (artikel 41);
 - herziening van de regeling m.b.t. organisatie van hengelvijdsporten (artikel 42);
- Administratieve vereenvoudiging m.b.t. de aanvraag voor vergunningsplichtige vegetatiewijzigingen in het kader van de afstemming op de omgevingsvergunning (artikel 1);
- Aanpassingen aan het milieuhandhavingsbesluit, als gevolg van de wijzigingen in dit wijzigingsbesluit (artikelen 4 tot en met 7);
- Diverse aanpassingen aan gewijzigde terminologie en actualisering van de wetgeving (artikelen 12, 26, 27, 35, 36, 37, 50, 56 en 68);
- Diverse aanpassingen aan de gewijzigde organisatie van het ANB (artikelen 9, 10, 28, 29, 46, 47, 49, 71, 72, en 73).

Daarnaast worden een continue werking rond jachtplannen ingevoerd (artikelen 58 tot en met 63, 84 en 85):

Juridische context

Het jachtrecht maakt onderdeel uit van eigendomsrecht. De eigenaar kan zelf gebruik maken van zijn jachtrecht of het overdragen aan iemand anders die erop wil jagen. Een jachtterrein wordt gebouwd als een geheel van jachtrechten op aanpalende percelen. Om te mogen jagen met het

geweer moet een jager een aaneengesloten geheel van jachtrechten verwerven van minimaal 40 hectare. Er mag pas gejaagd worden wanneer de bevoegde arrondissementscommissaris daarvoor het jachtplan heeft goedgekeurd.

Huidige situatie jachtplan

Vroeger was er geen vast indieningsmoment voor jachtplannen en waren er ook geen spelregels om een correcte aftoetsing of vergelijking van de jachtplannen. De regeling in het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014 vangt de vroegere knelpunten op.

Voor 1 april dienen alle jagers een voorstel van jachtplan in voor hun jachtterrein. Daardoor kunnen de arrondissementscommissarissen tussen 1 april en 30 juni de voorstellen vergelijken, vernieuwingen toetsen aan de wettelijke vereisten, incompatibiliteiten behandelen en tegen 1 juli de jachtplannen goedkeuren voor het volgende jachtseizoen (een jachtseizoen loopt van 1 juli tem 30 juni).

Knelpunten

Het huidige systeem laat een goede vergelijking van de jachtplannen toe, maar impliceert jaarlijks een hoge piekbelasting voor de behandeling van de jachtplannen, zowel voor de jager als voor de administratie.

Daarnaast zijn de technische bepalingen en de procesflow nog niet optimaal voor digitalisering. Tot slot zijn er ook nog inhoudelijke elementen waarvoor de juridische krijtlijnen vaag of onbestaande zijn (aantoonbaarheid van jachtrecht, werkingsgebieden wildbeheereenheden,...).

De belangrijkste inhoudelijke wijziging in voorliggend besluit is de overstap naar een continu systeem van optimalisatie van de jachtplannen. Dat betekent dat de huidige jachtplannen een permanent karakter krijgen, behoudens wijzigingen die doorheen het jaar per kadastraal perceel worden aangebracht. Het uitgangspunt bij deze verandering is dat jagers geen (papieren) jachtplannen meer moeten aanleveren, maar enkel een statuswijziging van een perceel met het daarbij horende bewijs. Dit laat toe om de werklast te spreiden doorheen het jaar, en om de controle te focussen op aanpassingen. Op die manier kan een meer objectieve beslissing genomen worden en verhoogt de correctheid van de plannen. Deze aanpassing zal eveneens leiden tot een snellere behandeling van wijzigingen in jachtplannen doorheen het jaar, wat met name voor het efficiënte beheer van wild zwijn een grote meerwaarde zou zijn. Nu moet telkens tot het volgende jachtseizoen gewacht worden alvorens de jachtplannen kunnen gewijzigd worden, wat bij acute probleemsituaties vertragend werkt.

De wijzigingen die zo worden doorgevoerd faciliteren ook de verdere digitalisering en administratieve lastenverlaging van het proces rond de goedkeuring, aanpassing en raadpleging van jachtplannen.

- De goedkeuringsflow volgens de logica van dit besluit kan volledig digitaal verlopen. De huidige digitale weergave van jachtplannen kan dan ook vlot geoptimaliseerd worden. Online raadpleegbaarheid van de meest actuele jachtplannen (na elke wijziging van de status van percelen) vormt dan het sluitstuk van de digitalisering.
- Het Geoloket dat sedert enige jaren ingezet wordt voor de optimalisatie van de jachtplannen laat toe dat het beheer kan verlopen over de grenzen van de provincies heen. Zo kan verder ingezet worden op uniformisering en efficiëntiewinst in de behandeling.
- Het digitaal platform voor de aanvraag van wijziging van jachtplannen door de burger wordt verder ontwikkeld om de drempel voor burgers bij uitkleuring van de eigen terreinen te verlagen.

Er wordt een wijziging aangebracht in de regeling omtrent publieke consultatie van natuurbeheerplannen, waardoor niet publiek toegankelijke militaire domeinen van consultatie vrijgesteld worden (artikel 83).

Tenslotte wordt de mogelijkheid geschapen tot instellen van een tijdelijk captatieverbod ter bescherming van vegetaties en soorten in het geval van aanhoudende droogteperiodes, en heft dit

verzamelbesluit het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen integraal op (artikelen 2, 13, 86 en 87).

Het besluit werd via eerdere wijzigingen al grotendeels opgeheven en bevat momenteel enkel nog twee bepalingen, die ondertussen deel uitmaken van andere regelgeving (o.a. VLAREM II, mestdecreet, KLIP). De aanhoudende periodes van droogte waarmee Vlaanderen reeds geconfronteerd werd en volgens de klimaatscenario's vaker zal worden, vereisen een andere omgang met o.a. bemalingswater dat wordt opgepompt en motiveren een verhoogde focus op het infiltratiebeleid en een kader voor het aanvullen van het grondwater. Hiervoor worden de nodige beleidsmatige initiatieven uitgerold waarbij de kwalitatieve bescherming van het grondwater verzekerd wordt. Het besluit van 27 maart 1985 zorgde binnen de tijdsgeest van toen voor een zeer generieke bescherming van het grondwater, maar die gelet op de hierboven aangehaalde regelgeving en beleidsdoelstellingen beperkend werkt.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze bespreking wordt er verwezen naar het verslag aan de leden van de Vlaamse Regering, als bijlage bij deze nota gevoegd.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

Het aldus aangepaste en als bijlage toegevoegde ontwerpbesluit heeft geen andere weerslag op de begroting, het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring .

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van besluit wordt voorgelegd aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over soorten, soortenschade, wapens, visserij en jacht, tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen en tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuureservaten;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Minaraad;
- het advies van de GBA;
- het advies van de VTC;
- het advies van de ICL;
- het advies van de BENELUX;
- het verslag aan de leden van de Vlaamse regering.